ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี

สุภัทร หลีกทุกข์

(วันที่รับบทความ: 10 กุมภาพันธ์ 2566, วันที่แก้ไข: 18 เมษายน 2566, วันที่ตอบรับ 18 เมษายน 2566)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยความสมัครใจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (Study Population) คือผู้ปฏิบัติงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 132 คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 121 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.66 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (μ = 4.26, σ = 0.58) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก (μ = 4.34, σ = 0.62) รองลงมา คือ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก (μ = 4.29 , σ = 0.62) และด้านการตรวจสอบในอยู่ในระดับมาก (μ = 4.26, σ = 0.67) ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดหาพัสดุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีภาพรวม (r = 0.18, p-value = 0.03)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดหาพัสดุเพิ่มเติม เพื่อให้ส่งผลถึงประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และควรมีการจัดทำคู่มือการบริหารพัสดุโดยมีการอธิบายวิธีการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเป็นระบบสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมที่เหมาะสม ทำให้การบริหารงานพัสดุมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : บริหารพัสดุ, งานพัสดุ, งานพัสดุโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านหมี่

Corresponding author : สุภัทร หลีกทุกข์ email : suphat_l@hotmail.com

Effectiveness of Supplies Administration on Sub-district Health Promotion Hospital, Lopburi Province

Suphat Hlikthuk

(Receive 10rd February 2023; Revised: 18th April 2023; Accepted 18th April 2023)

Abstract

The objective of descriptive research was to effectiveness study of supplies administration on Sub-district health promoting hospitals in Lopburi Province. The data were collected by questionnaires from the supplies of Sub-district health promoting hospitals under the Lopburi province public health office. 121 of 132 subjects were responded at 91.66%. Data analyze by descriptive statistics were such as frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient. The results showed that the overall supplies administration effectiveness of Sub-district health promoting hospitals were high level (μ = 4.26, σ = 0.58). The value for money was the highest average (μ = 4.34, σ = 0.62), followed by efficiency and effectiveness was high level (μ = 4.29, σ= 0.62) and inspection was high level (μ = 4.26, σ = 0.67), respectively, the knowledge and understanding of supplies was low level of positive correlation with effectiveness procurement management of Sub-district health promoting hospitals in Lopburi province as a whole (r = 0.18, p-value = 0.03).

The study suggest that the supplies should encourage the operators to have more knowledge and there should be a manual for supplies administration with clear explanations of the method of operation and can be implemented in a concrete and appropriate manner makes the management of parcels more effective.

Keywords: Supplies Administration, Supplies, Supplies on Sub-district Health Promotion Hospital

---

Public health technical officer, Professional level, Banmi district public health office

Corresponding author : Supat Hlikthuk email : suphat_l@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันการบริหารงานพัสดุของภาครัฐได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยดำเนินการยกเลิกการใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พุทธศักราช 2535 และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของภาครัฐ มีการใช้เงินงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริต โดยให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัติระเบียบกฎกระทรวงและประกาศของคณะกรรมการที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ โดยให้ความสำคัญกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานภาครัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานภาครัฐ[1] โดยการบริหารงานพัสดุเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานขององค์การ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่ให้บริการเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนงานหลักหรือโครงการต่าง ๆ ให้ดำเนินไปตามเป้าหมาย[2] ดังนั้นการบริหารงานพัสดุจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากจะก่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด ทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบันแล้ว การที่มีความพร้อมด้านวัสดุครุภัณฑ์ จะทำให้องค์กรดำเนินงานได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้[3] ดังนั้นหากองค์กรใดขาดหลักบริหารงานพัสดุที่ดีแล้ว การทำงานย่อมจะเกิดความซ้ำซ้อน สิ้นเปลือง และจะทำให้องค์กรนั้นด้อยประสิทธิภาพด้วย การบริหารงานพัสดุเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุ มีกระบวนการเริ่มต้นจากการกำหนดความต้องการหรือการวางแผนการจัดทำงบประมาณการจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุม การซ่อม บำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ เป็นต้น[4] จากรายงานผลการตรวจสอบภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลประจำปีของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดลพบุรีในปี พ.ศ.2563 จำนวน 132 แห่ง พบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 11 แห่ง มีการบริหารงานด้านพัสดุที่ไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามระเบียบที่กำหนด ทั้งในด้านการจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การซ่อมบำรุง และ การจำหน่ายพัสดุ จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ต้องการที่จะศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีเพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นและเป็นข้อมูลสำหรับผู้ปฏิบัติงานพัสดุในการที่นำหลักการบริหารงานพัสดุไปยึดถือปฏิบัติเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานด้านพัสดุให้มีความถูกต้องตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี และความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีว่าเป็นอย่างไร โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่าความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี ระยะเวลาทำการวิจัยระหว่าง วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 ถึง 31 สิงหาคม 2565

วัตถุประสงค์

เพื่อวัดประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี

สมมุติฐาน

ความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (Study Population) คือผู้ปฏิบัติงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี แห่งละ 1 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 132 คน ผู้วิจัยเลือกใช้ประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ปฏิบัติงานพัสดุในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี ซึ่งแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด การดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน และระยะเวลาการปฏิบัติงานพัสดุ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุ จำนวน 20 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ ตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิดและไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน ข้อที่ตอบว่าใช่ แปลว่า ถูก คือ ข้อ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19 ข้อที่ตอบว่าไม่ใช่ แปลว่า ถูก คือ ข้อ 5, 9, 15, 16, 20

ใช้เกณฑ์การประเมินความรู้แบบอิงเกณฑ์โดยเทียบเคียงมากจากเกณฑ์ของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์[5] แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับน้อย หมายถึง ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 56.25 (0 - 11 คะแนน)

ระดับพอใช้ หมายถึง ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 56.26 -75.00 (12 - 15 คะแนน)

ระดับสูง หมายถึง ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75.01 ขึ้นไป (16 - 20 คะแนน)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี จำนวน 20 ข้อ เกณฑ์การแปลผลของคะแนน ทำโดยพิจารณาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ของแต่ละช่วงอันตรภาคชั้น

$$= \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด - ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$= \frac{5 - 1}{3}$$

$$= 1.33$$

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ประสิทธิผลระดับน้อย	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.33
ประสิทธิผลระดับปานกลาง	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.67
ประสิทธิผลระดับมาก	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย	3.68 - 5.00

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี เป็นคำถามแบบปลายเปิด ประกอบด้วย การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การซ่อมบำรุง การจำหน่ายพัดสุและด้านอื่น ๆ จำนวน 5 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยดำเนินการดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของความตรง และความครอบคลุมของเนื้อหาในเรื่องที่จะวัดจากผู้เชี่ยวชาญ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน

1.2 ตรวจสอบรายละเอียด และแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งในการพิจารณาแก้ไขข้อคำถามของผู้วิจัยจะพิจารณาจากข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 ท่านเป็นเกณฑ์

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ดังนี้

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปฏิบัติงานพัสดุในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งมีคุณสมบัติและลักษณะที่คล้ายกัน จำนวน 30 ตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำ แบบสอบถามมาปรับปรุงและแก้ไขข้อความให้ถูกต้องและเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 ใช้สูตร KR 20 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 และแบบสอบถามส่วนที่ 3 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)[6] มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 ตามลำดับ

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ระยะเวลาการเก็บข้อมูลทั้งหมด 30 มิถุนายน 2565 - 29 กรกฎาคม 2565

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ในการวิจัยประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลดังนี้

1.1 ทำหนังสือแจ้งผู้เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดในการเก็บข้อมูลโดยผู้เข้าร่วมศึกษามีอิสระในการตัดสินใจที่จะเข้าหรือไม่เข้าร่วมก็ได้

1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามแก่ผู้เข้าร่วมวิจัย ผ่านทางสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดลพบุรี 11 แห่ง

1.3 ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 30 วัน ตั้งแต่ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยส่งแบบสอบถามคืนกลับทางไปรษณีย์

1.4 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาหรือครบกำหนดใน 30 วัน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและจัดเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยจะวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่มีคำตอบในแบบสอบถาม

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด-ต่ำสุด (Min-Max) ในการอธิบายข้อมูลในการอธิบายลักษณะพื้นฐานของข้อมูลทั้งหมด รวมถึงใช้ในการเขียนแผนการวิเคราะห์ข้อมูล

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้ คือ ตัวแปร 2 ตัว เป็นตัวแปรแบบต่อเนื่องความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรเป็นเส้นตรง (Linear Relationship) การศึกษาครั้งนี้ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้เกณฑ์เทียบระดับความสัมพันธ์ของค่าความสัมพันธ์ (r) ตามแนวคิดของอีลิฟสัน และคณะ[7] ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าความสัมพันธ์ (r) การแปลความหมาย

0.00 แปลผล ไม่มีความสัมพันธ์

0.01 - 0.30 แปลผล มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

0.31 - 0.70 แปลผล มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

0.71 - 0.99 แปลผล มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

1.00 แปลผล มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มีดังนี้

1. ดำเนินการยื่นขอจริยธรรมในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาลบ้านหมี่ โดยได้รับเอกสารรับรองจริยธรรมวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ เลขที่ 2565/05 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2565

2. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี โดยยื่นหนังสือขออนุญาตต่อสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่งในจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้แนบเอกสารการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยและแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้เข้าร่วมวิจัยมีสิทธิยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยได้โดยไม่บังคับ

3. มีการเคารพในความเป็นส่วนตัว และจะเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับของผู้ให้ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาจะถูกนำเสนอในภาพรวม โดยแบบสอบถามจะไม่มีการระบุชื่อหรือที่อยู่ของผู้ให้ข้อมูล อีกทั้งจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้เข้าร่วมวิจัย และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะทำลายเอกสารโดยวิธีการใช้เครื่องทำลายเอกสาร ส่วนไฟล์ข้อมูลทำลายโดยการลบไฟล์ข้อมูลทั้งหมด

ผลการศึกษา

การวิจัยประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี แห่งละ 1 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 132 คน โดยผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้ 121 คน คิดเป็นร้อยละ 91.66 ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.7 ช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 41 - 50 ปีร้อยละ 39.7 ค่าเฉลี่ยอายุที่ 46.1 ปี (μ = 46.1 , σ = 9.8, Min = 22, Max = 59) การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.8 ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 57.9 และระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านพัสดุ 1-15 ปี ร้อยละ 57.9 ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานอยู่ที่ 14.6 ปี (μ = 14.6 , σ = 10.5, Min = 1, Max = 42)

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุด้านการจัดหาพัสดุ จำแนกตามรายข้อ

ที่	ความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุ(N = 121)	น้อย	พอใช้	สูง
1.	ด้านการจัดหาพัสดุ	11 (9.1)	52 (43.0)	58 (47.9)
2.	ด้านการควบคุมพัสดุ	2 (1.7)	20 (16.5)	99 (81.8)
3.	ด้านการซ่อมบำรุง	0 (0.0)	10 (8.3)	111 (91.7)
4.	ด้านการจำหน่ายพัสดุ	21 (17.4)	40 (33.0)	60 (49.6)
	ภาพรวม	5 (4.2)	51 (42.1)	53 (53.7)

จากตารางที่ 1 ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานพัสดุในภาพรวม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 53.7 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 42.1 และ ระดับน้อย ร้อยละ 4.2 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานพัสดุด้านการจัดหาพัสดุส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 47.9 ด้านการควบคุมพัสดุส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 81.8 ด้านการซ่อมบำรุงส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 91.7 และด้านการจำหน่ายพัสดุ ร้อยละ 49.6

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภาพรวมและรายด้าน

ที่	ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุ (N = 121)	μ	σ	การแปลผล
1.	ด้านความคุ้มค่า	4.34	0.63	ประสิทธิผลมาก
2.	ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.29	0.62	ประสิทธิผลมาก
3.	ด้านการตรวจสอบ	4.26	0.67	ประสิทธิผลมาก
4.	ด้านความโปร่งใส	4.15	1.08	ประสิทธิผลมาก
	ภาพรวม	4.26	0.58	ประสิทธิผลมาก

จากตารางที่ 2 ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (**μ** = 4.26, **σ** = 0.58) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก (**μ** = 4.34, **σ** = 0.63) รองลงมา คือ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก (**μ** = 4.29, **σ** = 0.62) และด้านการตรวจสอบ (**μ** =4.26, **σ** = 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี

ตัวแปร (N = 121)		ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุ	ด้านความคุ้มค่า	ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ด้านการตรวจสอบ	ด้านความโปร่งใส
ความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุ	(r)	0.10	0.11	0.08	0.17	-0.01
	p-value	0.23	0.22	0.38	0.06	0.85

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี (ต่อ)

ตัวแปร (N = 121)		ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุ	ด้านความคุ้มค่า	ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ด้านการตรวจสอบ	ด้านความโปร่งใส
1. ด้านการจัดหาพัสดุ	(r)	0.18	0.12	0.11	0.26	0.10
	p-value	0.03*	0.16	0.21	<0.001	0.25
2. ด้านการควบคุมพัสดุ	(r)	-0.00	-0.03	-0.04	0.08	0.01
	p-value	0.94	0.66	0.62	0.37	0.90
3. ด้านการซ่อมบำรุง	(r)	-0.04	0.06	-0.07	0.00	-0.10
	p-value	0.59	0.46	0.38	0.99	0.24
4. ด้านการจำหน่ายพัสดุ	(r)	0.09	0.09	0.15	0.04	-0.04
	p-value	0.30	0.30	0.09	0.59	0.60

จากตารางที่ 3 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดหาพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีในภาพรวม (r = 0.18, p-value = 0.03) และความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดหาพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุในด้านการตรวจสอบ (r = 0.26, p-value < 0.001)

อภิปรายผล

ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานพัสดุในภาพรวม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 53.7 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 42.1 และระดับน้อย ร้อยละ 4.2 ตามลำดับ ซึ่งผลที่ได้

ขัดแย้งกับผลการศึกษาของอริสรา สุดสระ[8] ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่พัสดุมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในการบริหารพัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง

ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (μ = 4.26 , σ = 0.58) ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของปราณี พูลพิทักษ์ธรรม[9] ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก (μ = 4.34, σ = 0.63) รองลงมา คือ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก (μ = 4.29, σ = 0.62) และด้านการตรวจสอบ (μ = 4.26, σ = 0.67) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดหาพัสดุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีในภาพรวม (r = 0.18, p-value = 0.03) นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดหาพัสดุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุด้านการตรวจสอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีใน (r = 0.26, p-value <0.001) ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของเฉลิมชัย อุทการ[10] ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรทางด้านพัสดุในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ความรู้ด้านการบริหารงานพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุมีความสัมพันธ์และ ผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เนื่องจากการจัดหาพัสดุ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งผู้ปฏิบัติงานพัสดุต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อจะได้จัดหาพัสดุที่มีคุณสมบัติที่ตรงตาม ความต้องการใช้งาน มีจำนวนที่ถูกต้องและราคาที่เหมาะสม เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ขององค์กรให้สามารถดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560[11] ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานโดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดหาพัสดุ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสัญญา

2. ความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุมพัสดุ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการให้ยืม หรือนำพัสดุไปใช้ในกิจการที่เป็นประโยชน์ของทางราชการ

3. ความรู้ความเข้าใจด้านการซ่อมบำรุงพัสดุ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการลงทะเบียนประวัติรายการซ่อมบำรุงพัสดุ

4. ความรู้ความเข้าใจด้านการจำหน่ายพัสดุ ควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิธีการดำเนินการจำหน่ายที่ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด

5. เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดหาพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีในภาพรวม และมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีด้านการตรวจสอบ จากผลการศึกษาที่ได้จึงควรมีการจัดฝึกอบรมในการพัฒนาให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานด้านพัสดุให้มีความถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนด รวมถึงควรมีการจัดทำคู่มือการบริหารพัสดุโดยมีการอธิบายวิธีการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเป็นระบบสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ควรมีทำการวิจัยเชิงคุณภาพในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุเพิ่มเติม เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยง และสอดคล้องเพื่อให้สามารถนำมาพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. ผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ. การบริหารพัสดุ [อินเตอร์เน็ต]. 2551 [เข้าถึงเมื่อ 28 พ.ค. 2565]; เข้าถึงได้จาก : http://www.parathikarn.police.go.th/web/kob29/langkarnpassadu.pdf.
2. สุวรรณ นิสดล. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์อุบลราชธานี : วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ; 2549.
3. เบญญาภา ยาโตปมา และพิพัฒน์ ไทยอารี. การบริการพัสดุอย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 2558; 4(3): 1010 - 1017
4. ธีรยุทธ์ สำราญทรัพย์. การบริหารงานพัสดุขององค์กรส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า; 2551.
5. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. การวิจัยการวัดและประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศรีอนันต์การพิมพ์; 2543.

6. Cronbach L.J. Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika 1951; 16 (3), 297-334.
7. Elifson KW, Runyon RP & Haver A. Fundamentals of social statistics (2nd ed.). New York: McGraw-Hill; 1990.
8. อริสรา สุดสระ. ปัญหาและแนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ; 2562.
9. ปราณี พูลพิทักษ์ธรรม. ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์; 2557.
10. เฉลิมชัย อุทการ. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน บุคลากรทางด้านพัสดุในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการบัญชีและการจัดการ 2559; 8(3) : 24 - 33.
11. สำนักงานราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. กรุงเทพมหานคร:สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ; 2560: 13 - 54.